

Eindrapport

QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET BESTEMMINGSPLAN OLYMPIA

Adviesbureau

Mertens

Eindrapport

QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET BESTEMMINGSPLAN OLYMPIA

rapportnr. 2011.1204

februari 2011

In opdracht van:

Gemeente Waalwijk,
Postbus 10150
5140 GB WAALWIJK

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456
E: info@adviesbureau-mertens.nl
/: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2011.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

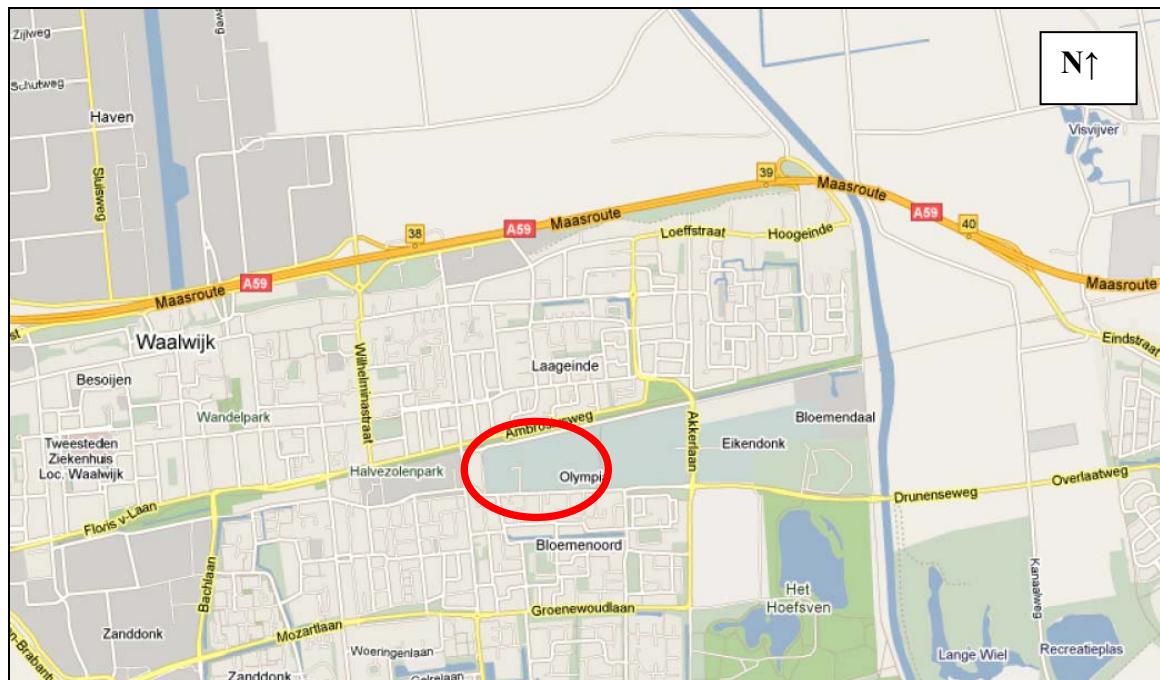
INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET PLANGEBIED	2
1.3 DE PLANNEN.....	3
1.4 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	4
1.5 OPBOUW RAPPORT	5
2 BESCHERMDE SOORTEN	6
2.1 FLORA- EN FAUNAWET	6
2.2 RODE LIJST	7
3 WERKWIJZE EN WAARDERING.....	8
4 RESULTATEN EN BEOORDELING.....	9
4.1 FLORA.....	9
4.2 VLEERMUIZEN.....	9
4.3 OVERIGE ZOOGDIEREN.....	9
4.4 AMFIBIEËN.....	9
4.5 REPTIELEN	10
4.6 VISSEN.....	10
4.7 BROEDVOGELS	10
4.8 OVERIGE	10
5 BEOORDELING EN CONCLUSIES	11
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	12
 BIJLAGEN	
1 Waarneming.nl	

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Momenteel is het plan voor herbestemming en reconstructie van delen binnen het gebied Olympia te Waalwijk. In het kader van de herprocedure / herbestemming dient bekend te zijn of het gebied mogelijk waardevol is voor beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet. Op grond hiervan is aan onderhavig bureau gevraagd om een verkennende inventarisatie uit te voeren naar het voorkomen van wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet en om bij het eventueel voorkomen hiervan aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd. Aangezien de activiteit van beperkte omvang is en gelegen is aan in het stedelijk gebied worden op voorhand effecten op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur uitgesloten.

Figuur 1. Globale ligging van het gebied Olympia te Waalwijk waarin delen zullen worden herbestemd en gereconstrueerd.

1.2 Het plangebied

Het plangebied bestaat uit een braakliggend terrein van het voormalige zwembad, Hugo de Grootschool, woonhuis, gemeentewerf en de sportvoorzieningen; tennisbanen, hockeyvelden en een atletiekbaan, alle met bijbehorende voorzieningen. In figuur 2 is een foto-impressie gegeven van de relevante delen van het gebied Olympia.

Terrein voormalig zwembad

Hugo de Groot school

Woonhuis

Gemeentewerf

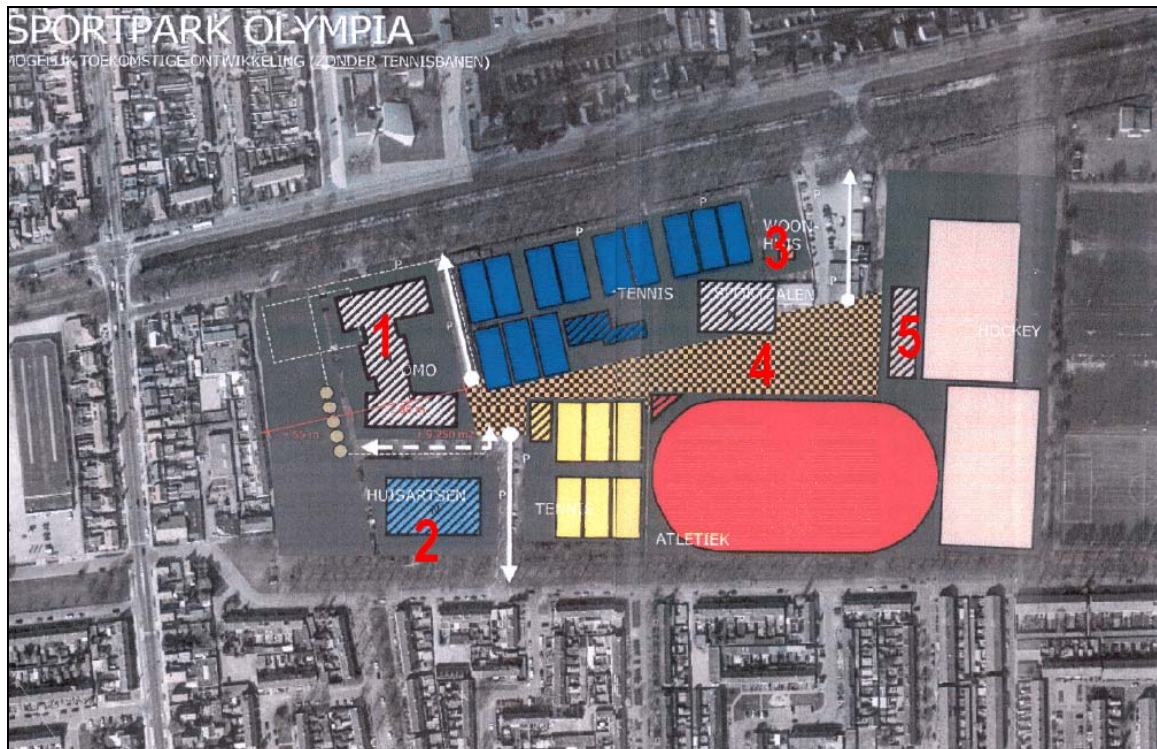

Hockeyvelden

Figuur 2. Foto-impressie van de delen van het gebied Olympia te Waalwijk waar delen zullen worden herbestemd en gereconstrueerd.

1.3 De plannen

In verband met de herbestemming en reconstructie van delen binnen het gebied Olympia te Waalwijk wordt een bestemmingsplanwijziging voorbereid. Het bestemmingsplangebied wordt begrensd wordt door de Karel Lotsyweg, Olympiaweg, doorsteek naast hockeyvelden en De Coubertinlaan.

Figuur 3. Plansituatie Olympia te Waalwijk.

Het bestemmingsplan maakt een aantal ontwikkelingen mogelijk die als volgt kunnen worden samengevat:

1. In dit gebied waar voorheen een zwembad was en dat nu braak ligt is een school gewenst.
 2. In het gebied van de Hugo de Grootsschool aan de Coubertin laan is een huisartsenpost gepland met o.a. apotheek en eventuele overige voorzieningen en daarboven woningen.
 3. Het woonhuis met tuin zal worden gesaneerd.
 4. De gemeentewerf wordt uitgeplaatst. Hierdoor komen er gronden vrij onder andere een sporthal. Ontsluiting vindt plaats via het noorden.
 5. De huidige hockeykantine zal worden gesloopt. Een nieuwe hockeykantine zal in / aan de nieuwe sporthal worden gebouwd
- Het bestemmingsplan is verder conserverend. De Tennisbanen, atletiekbaan en hockeyvelden blijven behouden en de bomen aan de Olympiaweg en de De Coubertinlaan blijven allen in de huidige vorm behouden.

Het plan zal tot gevolg hebben dat er minimaal groen verdwijnt en er ook weer nieuw opgaand groen zal komen. Daarnaast zal de verlichtingsintensiteit ongeveer gelijk blijven.

1.4 Doelstellingen van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het weergeven van eventuele beschermde planten en dieren en de gevolgen daarvan op de ontwikkelingen. Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde dier- en plantensoorten komen mogelijk voor in en direct rond het plangebied?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde dier- en plantensoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten?

1.5 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de Flora- en faunawet komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode.
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten en de effecten daarop van de plansituatie.
- Conclusie en aanbevelingen.

2 BESCHERMDE SOORTEN

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet die per 1 april 2002 in werking is getreden, zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). De soortenbescherming van de Habitatrichtlijn is geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Vrijwel elke ruimtelijke ingreep gaat gepaard met verstoring, vernietiging en andere effecten op planten en dieren. Om toch een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen is, indien er effecten te verwachten zijn op beschermde soorten, een ontheffing noodzakelijk van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Om ontheffing te kunnen verkrijgen moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten die in het plangebied zijn aangetroffen. Ook mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet worden beïnvloed. Op basis van dit criterium gelden er drie beschermingsregimes, afgestemd op de mate waarin soorten in hun voortbestaan bedreigd zijn.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)

Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 dat er een algemene vrijstelling is. Deze soorten zijn zo algemeen, dat zelfs als ze een keer geschaad worden, het voortbestaan van de soort niet in gevaar komt. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden (zorgplicht).

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen omdat zij minder algemeen zijn en dus extra aandacht verdienen. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die voortaan anders dan voorheen (gedragscode) uitgevoerd worden.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan en in bijlage 1 van het vrijstellingsbesluit beschermde planten en dieren (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das, noordse woelmuis, otter en vleermuizen) geldt dat uitgebreid getoetst dient te worden op het criterium "de gunstige staat van instandhouding" en "het natuurlijk verspreidingsbeeld mag niet worden beïnvloed". Een ontheffing wordt slechts verleend wanneer er sprake is van een in de wet genoemd belang en er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat.

Tussen de soortbescherming en de bestemmingsplanprocedure is geen formele relatie. In het kader van de bestemmingsplanprocedure (oude (Wet Ruimtelijke Ordening) moet duidelijk zijn of, indien een ontheffing nodig is, deze zal worden verkregen. Hoewel er dus geen formele koppeling bestaat tussen de bestemmingsplanprocedure en de Flora- en faunawet, blijkt uit jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak dat een plan niet mag worden goedgekeurd als geen ontheffing verkregen kan

worden. Ook onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) geldt voor soorten van het lichtste regime geldt een algemene vrijstelling en voor soorten van het middelste regime is het in de praktijk mogelijk om ontheffing te verkrijgen. Dit betekent dat in het kader van de bestemmingsplanprocedure, ook onder de nieuwe Wro formeel alleen rekening gehouden dient te worden met soorten van het strengste regime.

Sinds september 2009 beoordeeld LNV een ontheffingsaanvraag op basis van functieverlies. In aanmerking komen soorten voor een ontheffing als met (vooraf uitgevoerde) maatregelen de soort aangetast blijft worden. Uiteraard moet dan ook weer een in de wet genoemd belang aanwezig zijn. Daarbij is gekomen dat het aantal vogels dat vaste rust- en verblijfplaatsen sinds 2009 is uitgebreid. Dit houdt in dat de nestplaatsen van deze vogels ook buiten het broedseizoen zijn beschermd.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel is 2009 herzien. Bij aantasting van door de Flora- en faunawet beschermde, en op de Rode lijst geplaatste soorten zal goed moeten worden bekeken of de 'gunstige staat van instandhouding' van die soorten niet in gevaar komt. Daarnaast mag het natuurlijk verspreidingsbeeld niet veranderen. Andere bedreigde soorten van de Rode lijst zijn alleen meer impliciet beschermd via de zogenaamde zorgplicht. Er is geen directe relatie tussen de gepubliceerde Rode Lijsten en de Flora- en faunawet: een soort geniet alleen bescherming als deze benoemd is als beschermde soort in de Flora- en faunawet.

Alleen op basis van 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk, ondanks dat zij niet zijn beschermd. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats.

3 WERKWIJZE EN WAARDERING

Op 21 januari 2011 is een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving van het gebied van het Bestemmingsplan Olympia. Gedurende dit bezoek zijn het plangebied en de directe omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde en bedreigde planten- en diersoorten en is tevens gezocht naar deze soorten. Aangezien het onderzoek een éénmalig gebiedsbezoek betrof dat is uitgevoerd in de winter, is het onderzoek alleen oriënterend.

Er is geen gebruik gemaakt van bestaande gegevens omdat het plangebied een klein gebied is en omdat bestaande gegevens zeer beperkt aanwezig zijn (zie bijlage 1).

4 RESULTATEN EN BEOORDELING

4.1 Flora

Het voorkomen van beschermde plantensoorten wordt uitgesloten. Binnen het Bestemmingsplangebied Olympia komen geen ecotopen voor waarin beschermde soorten kunnen groeien.

4.2 Vleermuizen

In het gebied ontbreekt het aan potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. De gebouwen die zullen worden gesloopt (school, kantine e.d.) zijn niet geschikt voor vleermuizen om zich te herberen omdat gaten in deze gebouwen ontbreken en geschikte aanvliegplaatsen ontbreken.

Een vliegroute kan echter niet worden uitgesloten. Binnen en direct grenzend aan het gebied komen diverse opgaande beplantingen voor die een verbindende functie kunnen hebben voor vleermuizen. Langs de hockeyvelden zou zo'n route kunnen lopen. De hockeyvelden blijven echter behouden en derhalve wordt een eventuele vliegroute aldaar niet beïnvloedt. Ook het overig opgaand groen zoals bomen blijven nagenoeg allemaal behouden. Effecten op vliegroutes worden derhalve niet voorzien. De plannen zouden daarnaast van negatieve invloed kunnen zijn op de foerageerkwaliteit. Extra verlichting en vermindering van het (opgaand) groen kunnen daaraan debut zijn. Extra verlichting zal echter niet of minimaal worden toegepast en het (opgaand) groen blijft nagenoeg geheel behouden en wordt mogelijk versterkt. Op grond hiervan worden er geen negatieve effecten voorzien op de foerageerkwaliteiten als gevolg van de plannen die het bestemmingsplan mogelijk maken.

Aangezien geen negatieve effecten worden voorzien op verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

4.3 Overige zoogdieren

Het bestemmingsplangebied is marginaal leefgebied voor grondgebonden zoogdieren. In het gebied is weinig dekking voor grondgebonden zoogdieren en er is veel verstoring. Daarnaast ligt het gebied vrij geïsoleerd. Dit betekent echter niet dat er geheel geen grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen. Er is een kans op het voorkomen van egels. Voor egels zijn er namelijk mogelijkheden om zich overdag te verstoppen in dichte vegetaties rond het voormalige zwembad. In deze vegetaties is het tevens mogelijk dat egel de winter door brengt.

Op basis van de zorgplicht van de Flora- en faunawet moet worden gewacht met het verwijderen van deze vegetatie rond het voormalige zwembad totdat de egels uit winterslaap zijn of de jongen het nest hebben verlaten. De geëigende periode voor het verwijderen van deze vegetaties is in of rond april of september.

4.4 Amfibieën

Door het ontbreken van oppervlaktewater, de geïsoleerde ligging en de grote mate van verstoring is het voorkomen van matig of zwaar beschermde amfibieën niet aannemelijk. Licht beschermde soorten (gewone pad) zullen in zeer lage dichtheid kunnen voorkomen. Dit heeft geen (procedurele) consequenties.

4.5 Reptielen

Op basis van regionale verspreiding en ligging is het niet aannemelijk dat zich in of rond het plangebied reptielen ophouden. Het voorkomen van reptielen wordt uitgesloten.

4.6 Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater is het voorkomen van vissen uitgesloten.

4.7 Broedvogels

Er is een kans op het voorkomen van algemene vogels in het struweel en struiken rond het plangebied. Het voorkomen van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen wordt echter uitgesloten. In verband met het voorkomen van algemene vogels is het noodzakelijk dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen starten of er moet worden voorkomen dat vogels tot broeden komen.

4.8 Overige

Er is geen potentieel leefgebied van beschermde of bedreigde ongewervelden vastgesteld gedurende onderhavig onderzoek. De kans op het voorkomen van beschermde ongewervelden wordt dan ook nihil geschat.

5 BEOORDELING EN CONCLUSIES

Op basis van een verkennend veldonderzoek en analyse van de bestaande situatie kan het voorkomen van beschermde vleermuizen niet worden uitgesloten. Het voorkomen van overige matig en zwaar beschermde soorten wordt uitgesloten. De ontwikkelingen die het bestemmingsplan Olympia mogelijk maken zijn echter niet van negatieve invloed op vleermuizen. Verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden derhalve niet overtreden bij realisatie van de plannen.

In verband met het voorkomen van algemene broedvogels dienen de werkzaamheden te worden gestart buiten het broedseizoen of er dient voorkomen te worden dat vogels tot broeden komen. Daarnaast dienen dichte vegetaties, op grond van de zorgplicht van de Flora- en faunawet, rond het voormalige zwembad verwijderd te worden in of rond april of september in verband met egels.

Op grond bovenstaande analyse is het aannemelijk dat de Flora- en faunawet de herbestemming en reconstructie van delen binnen het gebied Olympia te Waalwijk niet in de weg staan.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Diepenbeek, A., van, 1999. Veldgids diersporen. Drukkerij Thieme, Nijmegen.

EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.

EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.

BIJLAGE 1. WAARNEMING.NL

Waarneming.nl

pagina 1 van 2

Waarneming.nl

[Inloggen](#) [Registreer](#) [Forum](#) [Help](#) [Kies taal en/of site](#)

[Invoeren](#)

[Recente waarnemingen](#)

[Overzichten](#)

[Projecten](#)

Excursieplanner

soortgroep **Alle**

zeldzaamheid **>= Algemeen**

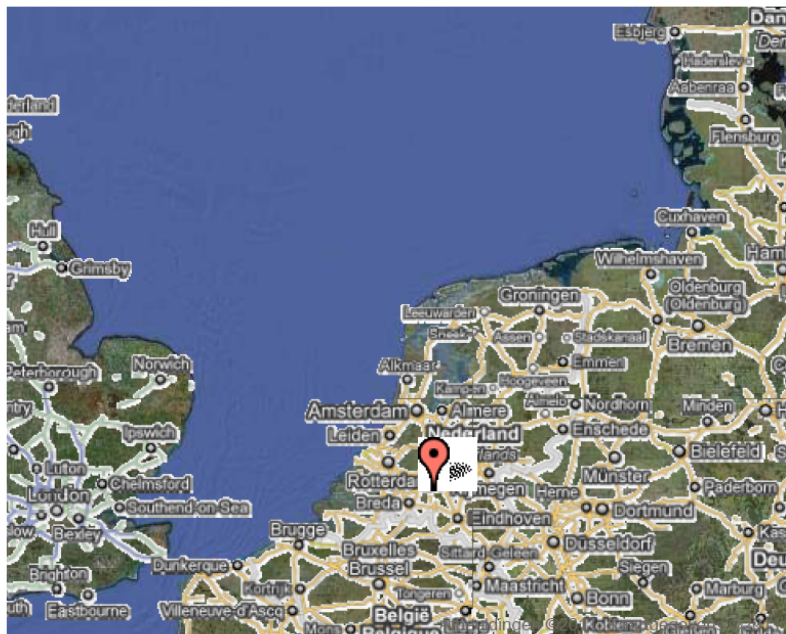

einddatum **2011-01-28**

straal **1** km

☐ zonder mijn
eigen
waarnemingen

OK

Datum	#	Soort	Gebied
20-01-2011	1	Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	Waalwijk
17-12-2010	1	Havik - <i>Accipiter gentilis</i>	Waalwijk

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601